

Scoop #4/2012

BOKRECESSION

UR ASKAN

– MÄNNISKOR PÅ FLYKT I EN VARMARE VÄRLD

SHORA ESMAILIAN, NATUR & KULTUR, 2012



Det är viktig bok som frilansjournalisten Shora Esmailian har skrivit. Den handlar om en grupp människor som saknar flyktingsstatus, men som redan är på väg bort från sina hem.

Det är klokt av Shora Esmailian att tonar ner den politiska retoriken en aning i boken om vår tids klimatflyktingar. Frågan är för viktig och för stor för att någon trovärdigt ska kunna plocka politiska poäng på den längre. Och den oroar fler än vänsterdebattörer. Helt lyckas hon inte. De drabbades beskyllningar i Pakistan, om att det var de rika i området som offrade fattiga byar för att rädda sin egen mark undan katastrofala översvämningar 2010, får aldrig bemötas.

Kanske var det så, men varken sanningshalten i detta påstående eller huruvida ett sådant agerande verkligen skedde med berätt mod reds ut i boken. Det är ett felgrepp om man vill att oegentligheter ska komma fram i ljuset.

Det övergripande budskapet är mycket mer trovärdigt och här finns oräkneliga källor. Klimatflyktingar existerar redan, de flesta inom sitt eget lands gränser. Och fattiga människor är mest utsatta.

Samtidigt finns ingen flyktingsstatus som ger dem skydd. Och trots beräkningar om att det inom en inte allt för avlägsen framtid

kan handla om hundratals miljoner människor finns väldigt lite beredskap för att hantera denna katastrof.

Oroan spås på när Shora Esmailian pekar på att rådslan för dessa flyktingar får högerextrema krafter och andra främlingsfientliga aktörer att plötsligt plocka politiska poäng på att värna om miljön. En olustig brungrön röra med argument som i USA handlar om att flyktingar bränner mindre kol och olja om de stannar inom sitt eget lands gränser. Det resonemanget kanske är för cyniskt för svenska väljare i dag, men det oroar likväl.

Samtidigt finns några motbilder i boken som illustrerar hur katastrofer också binder samman de drabbade och får dem och andra människor att hjälpa okända i högre utsträckning. Tuffa tider verkar åt flera håll.

Det som oroar mig mest är att vi befinner oss i ett icke-nyhetsläge för klimatfrågor, trots alla oroande tecken på ovanliga väderomslag runt omkring oss i dag. Det är svårt att få in artiklar och inslag om klimatförändringar i vanliga nyhetsmedier. Inre ens en perfekt storm över USA:s östkust precis före det amerikanska presidentvalet fick frågan om koldioxidutsläpp och miljö att ta fart.

Därför är Shora Esmailians bok viktig. Klimatflyktingar, visar Esmailian övertygande, är inget skräckscenario för framtiden. De finns och står redan med anklarna i tilltagande problem. Några av dem är redan på flykt.

SUSAN RITZÉN